

DBB 223 TÜRK İŞARET DİLİ I

8. HAFTA

Okuma Listesi

- Dikyuva, H., Makarođlu, B. & Arık, E. (2015). Türk İşaret Dili Dilbilgisi Kitabı. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Yayınları: Ankara.
- Valli, C., Lucas, C., Mulrooney, K. J., & Villanueva, M. (1992, 1. Baskı; 2011, 5. baskı). Linguistics of American Sign Language. Washington, DC: Gallaudet University Press.
- Sutton-Spence, Rachel ve Bencie Woll (1999). Linguistics of British Sign Language. Cambridge: Cambridge University Press.
- Johnston, T. & Schembri, A. (2007). Australian Sign Language (AUSLAN): An introduction to sign language linguistics. Cambridge: Cambridge University Press.
- Meir, I. & Sandler, W. (2007). A language in space: The story of Israeli Sign Language. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Arık, E. (Ed.) (2013). Current directions in Turkish Sign Language research. Newcastle upon Tyne, UK: Cambridge Scholars Publishing.

Ses Olayları

- Konuşma dillerinin üretiminde görülen ses olayları, **En Az Çaba Yasası** (Martinet, 1962) gereği olarak sözcükte birimlerin daha az ve böylece daha kısa sürede oluşmasını sağlamaktadır. Böylece sözcüklerin üretimi sürecinde hem daha az enerji kullanılmakta hem de daha az zaman diliminde istenen dilsel yapı üretilmektedir.
- Benzer bir şekilde, bu ses olayları, işaret dillerinin üretiminde sıklıkla rastlanmakta ve daha hızlı ve yetinmeci üretimde işaret, kimi değişimlere maruz kalmaktadır (Liddell & Johnson, 1989).

Konum Benzeşmesi

- Konum benzeşmesi olarak adlandırılan ve sözcüğün başka sözcük ya da ekle birlikte olduğunda, sözcüğün kendi konumu yerine başka bir konumda üretilmesidir.

BİLMEK

DEĞİL

BİLMEK+DEĞİL

Hareket Düşmesi

- **Hareket düşmesi**, işaret dillerinin seslem yapısını oluşturan ve seslem ağırlığını belirleyen hareket parametresinin daha kısa sürede ve daha az enerji ile üretilmesi amacıyla düşürülmesidir. Hareket düşmesi sıklıkla tekrarlı şekilde üretilen işaretlerde görülmekte olup ses olayı sonucu, sözcük tek hareket ile üretilmektedir (Johnston & Schembri, 2007, s. 115).

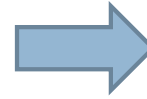
Hareket Düşmesi

HEPSİ

İÇİN

HEPSİ+İÇİN

El Düşmesi

- **El düşmesi**, iki elle yapılan işaretin iletişim akışı içerisinde tek elle yapılması olarak ortaya çıkmaktadır.

MAAŞ (çift elle)

MAAŞ (tek elle)

El Şekli Benzeşmesi

- **El şekli benzeşmesi**, iki farklı el şekline sahip olan sözcüğün birleşmesi ya da sesbilimsel öbek oluşturması sürecinde, elin şekil açısından benzeşmesidir.

Hareket Türemesi

- **Hareket türemesi**, işaretin köküne başka bir hareket ekleme ve dolayısıyla seslem sayısını ya da ağırlığını arttırma görülmektedir.

